

Ti kommunale klimavettregler

- For en bykommune -

Første utkast

1. Klimaomstilling skal ha høyeste prioritet

Klimaplanen skal være den overordnede planen. Den skal være styrende for annet kommunalt planarbeid og daglig drift. Handlingsprogrammet skal oppdateres og behandles politisk årlig. Reduksjon i klimagassutslipp skal være tallfestet og minimum i samsvar med FNs klimapanel sine anbefalinger. Dvs. mellom 25 og 40% reduksjon innen 2020 i forhold til 1990 – for at global oppvarming skal begrenses til 2 °C.

2. Nødvendige ressurser til å gjennomføre klimaplanen

Det må avsettes tilstrekkelige menneskelige og økonomiske ressurser til å gjennomføre planen og nå målene. Minimum 1 % av budsjettet bør gå til dette. Kommuner bør kreve statlig medfinansiering og koordinering av det grønne konsum-, energi- og transportsiftet, for eksempel koordinert gjennom KS.

3. Sørge for redusert transportbehov og privatbilisme

Tilstrekkelig med gulrot og pisk tiltak som sørger for CO₂-reduksjon og byluftforbedring i samsvar med målene. For eksempel: Utbygging av kollektivtilbud og -framkommelighet. Ett kollektivfelt i alle veier med doble kjørefelt og nok innfartsparkering. Restriktiv parkeringspolitikk, veiprising, gode sykkelveier, samkjøringstilbud og fortetting langs kollektivakser. Attraktive nærmiljø med boliger, arbeidsplasser og sørvistilbud. Mobilitetsplanlegging i samarbeid med bedrifter, skoler og barnehager.

4. Null utslipp fra transport i 2050, halvert innen 2030

Transportsektoren står for en stor del av klimagassutslippene. Nullutslippskjøretøy og -fartøy finnes og bruker elektrisitet, hydrogen eller biogass som drivstoff. Kommunen kan framskynde innfasingen gjennom miljø- og tidsdifferensiering av bomavgifter, havneavgifter, parkeringsregler, drosjeforskrifter, utslippsfrie soner og egen bilflåte. Og gjennom offensiv utbygging av infrastruktur for slike kjøretøy, fartøy og bane.

5. Fossilfri pengeøkonomi i kommunen

Trekke kommunale driftsmidler, investeringsmidler og pensjonsfond ut av banker, fond og forsikring som er involvert i kull, olje eller gassvirksomhet («divestment»).

6. Klimaomstilling av næringslivet

Offensivt samarbeid mellom det offentlige, næringsliv og forskning for reduksjon av klimagassutslipp. For eksempel gjennom tett oppfølging av bedrifter med store utslipp, miljøsertifisering og klimapartner samarbeid etter Agder-modellen. Grønn omstilling: Gjøre løsnings av klimautfordringene til levebrød for stadig flere. For eksempel gjennom teknologiutvikling, grønne innkjøp av varer og tjenester, incentivordninger og omstilling av lokalsamfunnet. Etterspørre regional koordinering og samarbeid om dette.

7. Trekke innbyggerne aktivt inn i klimaomstillingen

Inngå partnerskap med sivilsamfunnet om å utvikle klimavennlige løsninger i praksis. Gjøre det lett å velge disse løsningene, redusere forbruket, kjøpe miljømerkede varer, praktisere ombruk og kildesortere bedre. Levendegjøre lokalsamfunn og få ned klimagassutslippene for eksempel slik som ved «Bærekraftige liv» initiativet i Bergen. Støtte opp om dette med saklig, god og motiverende informasjon om hvorfor klimaomstilling haster og at alle må medvirke.

8. Miljøsertifisering av kommunen

Miljøsertifisering av rådhuset, skoler, barnehager og øvrige enheter. Klima- og miljøhensyn offensivt prioritert i kommunale innkjøp og investeringer. Innføring av systematisk miljøstyring og energioppfølgingssystem. Godt vedlikehold av alle bygg. Planmessig rehabilitering og forbedring av byggenes energi- og oppvarmingskarakter. Engasjere og involvere ansatte.

9. Helhetlig politikk for klima, miljø og bærekraftig utvikling

Krav om klimagassregnskap for alle nye utbygginger av betydning og at hensyn til biomangfold, naturvern og lokalmiljø også blir ivarettatt. Utfordre partier og politikere på å unngå klimaspagat: Er det mulig å avlyse, endre eller unngå planlagte eller påtenkte tiltak som øker klimagassutslipp vesentlig?

10. Tilpasning til klimaendringer og klimarettferd

Desto seinere og mindre som blir gjort av det foran, desto verre og dyrere blir klimakonsekvensene. Risikoner må kartlegges og nødvendige tiltak må gjennomføres. Rike land og mennesker har skapt dagens klimautfordringer. Gjennom vennskapssamarbeid og økonomisk støtte kan kommunen bidra til tilpasning til klimaendringer og utbygging av fornybar energi i utviklingsland.